

5014.19 DATABASUR OG SQL

Dátugrunnurin usbotn

- *botnkanningar á føroysku firðunum*

lesandi: *Birgitta Andreassen*

lestrarnummar: 2018:022

vegleiðgari: Hans Blaasvær

14. november 2019

umhvørvisstovan

Contents

1	Botnkanningar á føroysku firðunum	2
2	Endamálið við usbotn dátugrunninum	2
3	Nýtsla	2
4	Usbotn uppbygnaður	2
4.1	Sjálvar botnkanningarnar	2
4.2	Relational Model	4
4.3	ODBC connection	4
4.4	DDL	4
4.4.1	Evnafrøðiligar kanningar	4
4.4.2	Miðalstøður	7
4.4.3	Djórálívs-kanningarnar	11
4.5	GUI - ella næstan...	16
4.5.1	Excel intøppingar skjøl	16
4.5.2	Eftirkanning av inntøppaðari frágreiðing	16
4.5.3	Innlesa og sletta frágreiðingar frá usbotn	17
4.5.4	Generera eina uppsamling fyri eitt aliðki úr usbotn	18
5	Perspektivering	18
5.1	Manglar	18
5.2	Tápuligir feilir	18
6	Niðurstøða	18
	Appendix A: usbotn ddl	20

1 Botnkanningar á føroysku firðunum

Botnkanningar (sedimentkanningar) á føroysku firðunum eru gjørdar seinastu uml. 30. árin, hesar kanningar eru serliga framdar í samband við umhvørviseftirlit við alivirksemi á sjónum. Avvarandi umhvørvismyn-
dugleikin (Heilsufrøðiliga starvsstovan og síðani Umhvørvisstovan) hevur fingið frágreiðingarnar av hesum
botnkanningunum inn analogt (papír), talgilt (pdf) og í ein yvirgang eru úrslitini eisini komin inn sum XML
ella excel. Men ongantíð eru hesar dátur blivnar skipaðar í ein dátugrunn. Málsviðgerðar hava skipa dáturnar
eftir besta førimumi og eftir teirra tørvi á ymiskan hátt, hetta er tó aldri blivi samskipað til eitt nýtiligt og
atkomuligt amboð.

Hesar dátur skulu so nú skipast í ein dátugrunn, hesin dátugrunnur hevur fingið navnið **usbotn**
(UmhvørvisStovan - **botn**kanningar). Hesar dátur eru at finna í uml. 500 frágreiðingum, har tær flestu bert
eru tøkar sum pdf.

2 Endamálið við usbotn dátugrunninum

Endamálið er at fáa allar tær botnkanningarnar, ið eru gjørdar í Føroyum (og sum Umhvørvisstovan hevur
atgongd til) skipaðar í ein samtalvudátugrunn (relational database) so at dáturnar eru læt atkomiligar og
framtíðartryggjaðar. Týðningarmesta nyttan av at fáa hesar dátur skipaðar er ein effektivari umhvørvis-
fyrising. Soleiðis at usbotn dátugrunnurin verður ein náttúrligur partur af málsviðgerðini.

3 Nýtsla

Til dátugrunnin eru tvinni sløg av brúkarum at hava í huga hjá Umhvørvisstovuni, málsviðgerðar og granskarar.
Hesir brúkarabólkar seta ymisk krøv til bæði dátugóðsku og nýtslu.

Dátugóðskan, skal verða so høg sum til ber fyri betri at kunna sikkra ein framtíðartørv.

Stórsti munurin millum eitt komandi nýtsumynstur hjá granskarum og málsviðgerðum er: málsviðgerðar
hava tørv á einum afturvendandi dynamiskum, automatiskum úttrekki frá dátugrunninum, ið inniheldur allar
tær dátur (longu viðgjørðar), ið tørvur er á til tí serstøku málsviðgerðina, í meðan ein granskari oftari hevur
brúk fyri ser úttrekki, sum ikki ofta eru afturvendandi.

Ætlaða nýtslu mynstri er, at Umhvørvisstovan fær frágreiðing saman við ráðátum inn til viðgerar, ráðáturnar
verða eftirkanaðar (sendar aftur til avsendaran um feilir eru í) og síðani innlisnar í usbotn og original fílin
verður journaliseraður. Tá málsviðgerðin skal í gongd ger málsviðgerðin eitt úttrekk úr usbotn við øllum
teimum viðkomandi og viðgjørdu dátunum, sí Figur 1.

4 Usbotn uppbygnaður

Til júst henda dátugrunnin er støðan eitt sindur serlig, av tí at hetta eru gomul data, sum skulu skipast
í ein dátugrunn. So hetta krevur eitt sindur av “reverse engineering” av tøkum frágreiðingunum, soleiðis
dátugrunnurin fer at rúma øllum teimum gomlu, nýggju, og framtíðar dátunum.

4.1 Sjálvar botnkanningarnar

Botnkanningarnar eru framdar eftir tí til tað tíð galdandi kanningarvegleiðing ella kanningarstandardi,
sum var ásettur av umhvørvismynugleikanum. tey seinastu 30 árin eur broytingar framdar frá bæði
mynduleikasíðuni og kanningarfeløgnum. Frágreiðingarnar eru av hesi orsök ikki eins yvir tíð ei heldur
tvørtur um kanningarfeløg. Tí er tíðandi at usbotn kann innihalda øll úrslit frá gomlu frágreiðingunum
á ein hátt so at tað lætt ber til at dátuviðgera hesi úrslit saman við nýggjari úrslitum, sjálvt um ymiskir
standardir eru nýttir. Hetta fer eisini at gera tað smidligari at tillaga usbotn eftir framtíðar broytingum í
kanningarvegleiðingunum.

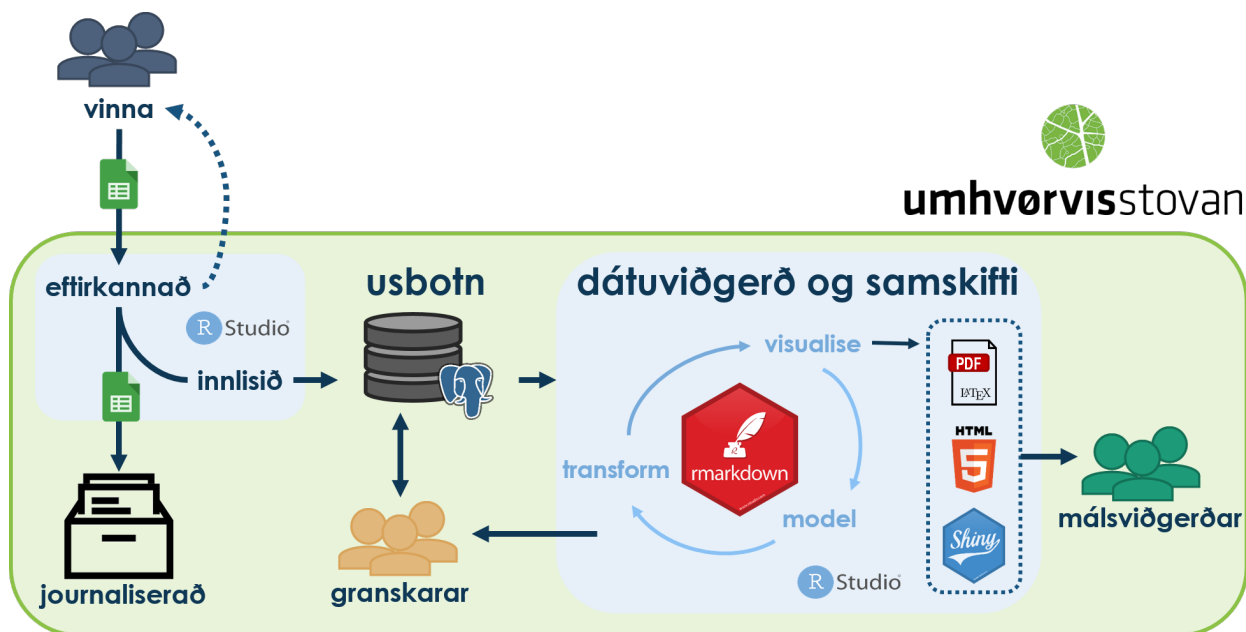

Figure 1: Nýtslumynstur av usbotn

Table 1: Talvan litur úr usbotn

litur_id	litur_navn	litur_stig_original	litur_stig_adjusted	litur_comment	deprecated	deprecated_date
BS	brúnur/svartur	2	2	NA	0	NA
HM	hálvmyrkur	1	2	NA	1	2019-01-01
L	ljósur	0	0	NA	1	2019-01-01
LG	ljósur/gráur	0	0	NA	0	NA
M	myrkur	2	2	NA	1	2019-01-01

Hvør frágreiðing fevnur um eitt aliðki, og inniheldur eitt ávíst tal av botnsýnum (eitt sýni = ein grabbi). Ymiskar kanningar verða síðani framdar av sýnum, kanningarnar fyrleggja galdandi vegleiðing (sí http://us.fo/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiler%2fUS%2fdalking_og_vernd%2fvegleidingar%2f2019-18_Umhvorviseftiransing_Aling_120318.pdf).

Í stórum trekkum eru trý sløg av kanningum:

- Einföld kanning
 - einföld djóralívskanning
 - pH og redox kanningar
 - sensoriskar kanningar
 - myndir
- Evnafrøðiligar kanningar
- Djóralívskanningar

Eitt dømi um hvussu kanningarvegleiðingin er broytt yvir tíð, er hvussu litur av botnsýninum er blivin ásettur. Í gomlu kanningarvegleiðingin kundi liturin metast at verða, ljósur, hálvmyrkur ella myrkur sum fekk stigatalið ávikavist 0, 1, og 3. Meðan eftir tí nýggju kanningarvegleiðingin so er ásett at litur antin er ljósur/gráur ella brúnur/svartur, sum hevur stigatalið ávikavist 0 ella 2. Hetta merkir at tað ber ikki til at hava sjálvt stigatali (numeric) sum úrslit fyri lit, tí hetta kann broytast. Tí var avgerð tikin um nýta “ID codes” fyri litin, so at broytingar í stigatali kunnu tollerast framyvir, kolonnan *litur_stig_original* hevur stigatalið ið litur fekk frá byrjan, meðan kolonnan *litur_stig_adjusted* hevur stigatalið ið er galdandi til dags dato, sí Table 1.

4.2 Relational Model

Av tí at dáturnar longu eru kendar helt eg tað verða lættari at gera eitt *Relational Model* frá byrjan í staðin fyri eitt Entity Relation Diagram (ERD), sí Figure 2.

4.3 ODBC connection

usbotn dátugrunnurin liggur í einum postgresQL ver. 11.0 databasuskipan á einum servara handan ein firewall. Tí verður eitt líknandi “spæli” servara setup nýtt til demo av dátugrunninum til hesa uppgávuna.

R code chunk fyri eina odbc connection til dátugrunnin:

```
con_demo <- dbConnect(odbc::odbc(),
  Driver = "PostgreSQL Unicode(x64)",
  Server = "hostname or ip address",
  Database = "database name",
  UID = rstudioapi::showPrompt("Database Username", "Username"),
  PWD = rstudioapi::askForPassword("Database password"),
  Port = 5432)
```

4.4 DDL

Data definition language (DDL) til usbotn er viðheft í Appendix A. Usbotn er uppbygdur av:

- 38 tables
- 4 views
- 1 function
- 1 procedure
- 2 trigger functions
- 1 sequence

4.4.1 Evnafrøðiligar kanningar

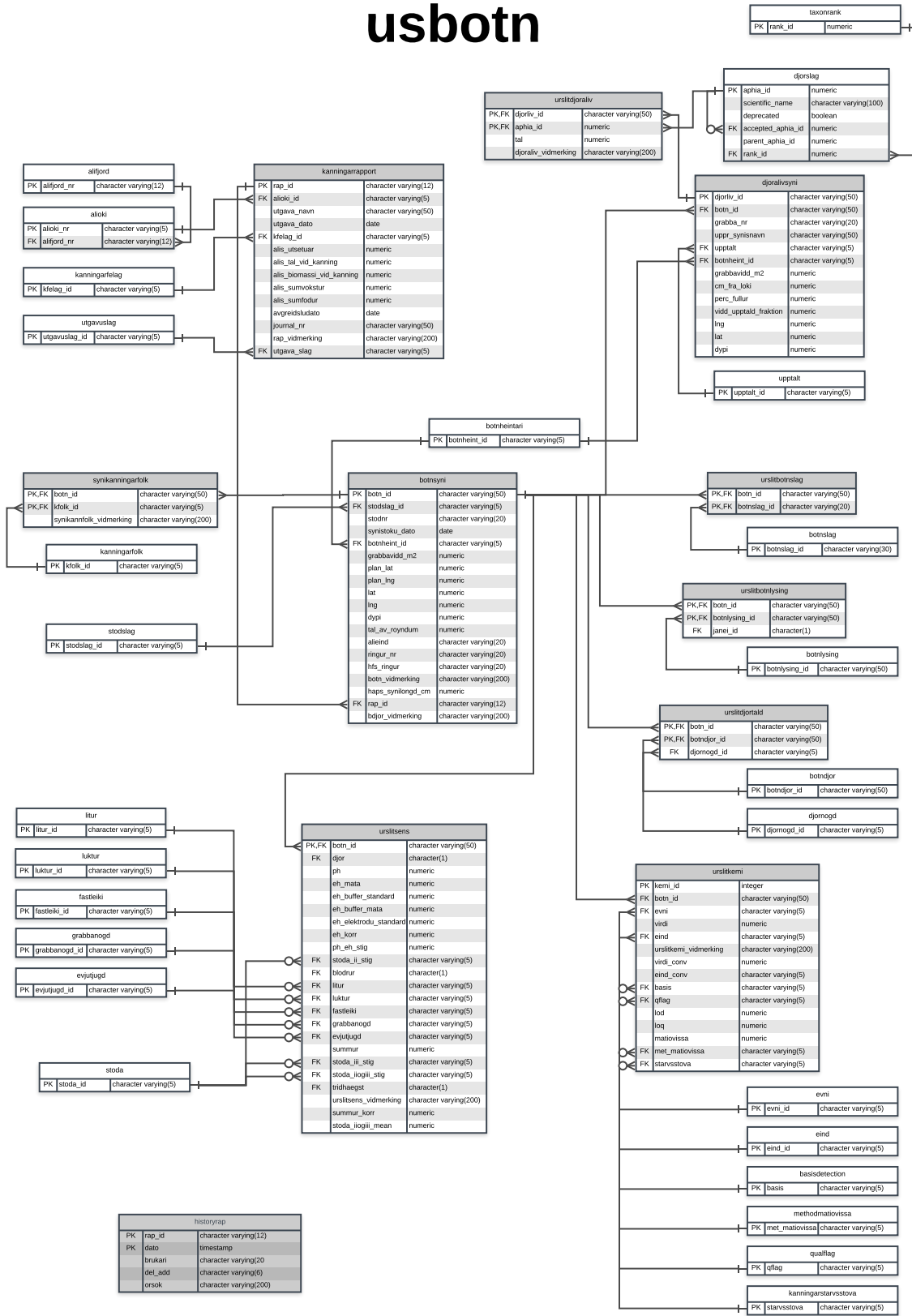
Evnafrøðiligu kanningar úrslitini ligga í talvuni *urslitkemi* (sí Appendix A) sum hevur:

- kemi_id serial primary key, *hvørt úrslit hevur sítt egna id, hetta fyri at loyva replikat mátingum*
- botn_id
- evni
- virði
- eind
- urslitkemi_vidmerking
- virði_conv *hesi verða fylt út automatiskt via ein trigger*
- eind_conv *hesi verða fylt út automatiskt via ein trigger*
- basis
- qflag
- lod
- loq
- matiovissa
- met_matiovissa
- starvsstova

virði_conv og eind_conv verða útfylt automatiskt á dátugrunninum við einum trigger (insert og update) sum er lagdur á *urslitkemi* og *eind* talvurnar og útloysir eina funktiión til converterings útrokningina.

```
--funktiión sum umroknar virði til virði_conv og setur nýggju eindina inn
create or replace function kemi_conv()
  returns trigger
```

usb0tn

Nov 5, 2019

Figure 2: usbotn talyu relations diagram

```

language plpgsql
as $$

declare
    virdi_conv numeric(20,8);
    eind_conv varchar(5);
    convertfactor numeric(8,3);

begin
    --finn converterings factorin fyri innsettu eindina
    select eind_convertfactor
    from eind
    where eind_id like NEW.eind
    into convertfactor;

    --finn converterings eindina (convert to) fyri innsettu eindina
    select eind_convertto
    from eind
    where eind_id like NEW.eind
    into eind_conv;

    select eind_conv
    into NEW.eind_conv;

    virdi_conv := NEW.virdi * convertfactor;
    select virdi_conv
    into NEW.virdi_conv;

    return NEW;

end;
$$;

--before insert and on update trigger on urslitkemi that uses function kemi_conv()
drop trigger if exists urslitkemi_ins
on urslitkemi;
create trigger urslitkemi_ins
before insert or update
on urslitkemi
for each row execute procedure kemi_conv();

```

Hesin procedure skal eisini leggjast á *eind* talvuna, so at eitt insert ella update á hesa talvuna, útløysir umrokning av *virdi_conv* og insetting av *eind_conv* á *urslitkemi* talvuni. Hetta so at *virdi_conv* altíð eru tey røttu!!

```

--funktion til at "falskt uppdatera" urslitkemi talvuna
create or replace function eind_update()
returns trigger
language plpgsql
as $$
begin
    update urslitkemi
    set virdi = virdi;
    return NEW;

```

```

end;
$$;

--after insert or update on ein falskt updatara urslitkemi talvuna
--so at kemi_conv() fer í gongd.
drop trigger if exists eind_ins
on eind;
create trigger eind_ins
after insert or update
on eind
for each row execute procedure eind_update();

```

4.4.2 Miðalstöður

4.4.2.1 Evnafrøðiligu miðalstöðurnar (view) Ein miðal verður roknaður av **trimum** teimum hægstu evnafrøðiligu úrslitunum pr. fráreiðing pr. støðslag pr. alieind og pr. evni. Síðani verður støðan (út frá galdandi vegleiðing) ásett pr. evni og síðan verður hægsta støðan (worst case) sett sum miðal evnafrøðiliga støðan fyri aliðki í tí ávísu frágreiðingini.

Evnafrøðiliga ávaringar og markvirðini liggja í hesum sql view (*midal3kemi*), so um vegleiðingin, ávaringar ella markvirði broytast. So er tað í hesum sql view at broytingarnar skulu gerðast!!

```

--miðalstöða (evnafrøðiliga) verður roknaður út í hesum view
--frágreiðing, støðslag, alieind, evni

drop view midal3kemi;

create or replace view midal3kemi as

select *,
    max(t2.eind_stodakemi) over (partition by rap_id, evni) as evni_stodakemi,
    max(t2.eind_stodakemi) over (partition by rap_id) as stodakemi
from(

select
    *,
    case when t1.evni like 'ZN' and t1.virdi >= 410 then 4
    when t1.evni like 'ZN' and t1.virdi >= 270 and t1.virdi < 410 then 3
    when t1.evni like 'ZN' and t1.virdi < 270 then 1
    when t1.evni in ('LOI', 'CU') and t1.virdi >= 270 then 4
    when t1.evni in ('LOI', 'CU') and t1.virdi >= 170 and t1.virdi < 270 then 3
    when t1.evni in ('LOI', 'CU') and t1.virdi < 170 then 1
    end as syni_stodakemi,
    case when t1.evni like 'ZN' and t1.midal >= 410 then 4
    when t1.evni like 'ZN' and t1.midal >= 270 and t1.midal < 410 then 3
    when t1.evni like 'ZN' and t1.midal < 270 then 1
    when t1.evni in ('LOI', 'CU') and t1.midal >= 270 then 4
    when t1.evni in ('LOI', 'CU') and t1.midal >= 170 and t1.midal < 270 then 3
    when t1.evni in ('LOI', 'CU') and t1.midal < 170 then 1
    end as eind_stodakemi
from (
select
    t.rap_id,
    max(t.synistoku_dato) over (partition by t.rap_id) as synistoka,

```



```

t.stodslag_id,
t.alieind,
  case when t.alieindir = 0 then 1
    when t.alieindir is null then 0
    else t.alieindir
  end as alieindir,
t.botn_id,
t.evni,
t.rnk,
  case when t.evni like 'LOI' then round(t.virdi_conv/1000,2)
    else round(t.virdi_conv,2)
  end as virdi,
  case when t.evni like 'LOI' then 'gkg'
    else t.eind_conv
  end as eind,
  case
    when t.rnk > 3 then null
    when t.evni like 'LOI' then
-- her verður valt hvussu nógv úrslit skulu nýtast til at rokna miðal, i.e. 3
    round(avg(t.virdi_conv) filter(where t.rnk <=3)
      over (partition by t.rap_id, t.stodslag_id,
        t.alieind, t.evni)/1000, 2)
    when t.evni not like 'LOI' then
      round(avg(t.virdi_conv) filter(where t.rnk <=3)
        over (partition by t.rap_id, t.stodslag_id,
          t.alieind, t.evni), 2)
  end as midal
from(
  select
    *,
    --úrslitini skulu rankast fyri at finna tey hægstu úrslitini.
    rank() over (partition by rap.rap_id, botn.stodslag_id, botn.alieind, k.evni
      order by k.virdi_conv desc) as rnk
  from urslitkemi k
  left join botnsyni botn using (botn_id)
  left join kanningarrapport rap using (rap_id)
  left join (select rap_id,
    count(distinct alieind) as alieindir
    from botnsyni
    where stodslag_id like 'RS'
    group by rap_id
  ) as eindir using (rap_id)
  where k.virdi_conv is not null and k.evni in ('CU', 'LOI', 'ZN')
) as t
order by t.rap_id, t.stodslag_id, t.alieind, t.evni
) as t1
)as t2;

```

4.4.2.2 Sensorisku miðalstøðurnar (støða ii og iii) (view) Ein miðal verður roknaður sensorisku úrslitunum pr. fráreiðing pr. støðslag pr. alieind og pr. evni. Síðani verður støðan (út frá galdandi vegleiðing) ásett pr. evni og síðan verður hægsta støðan (worst case) sett sum miðal sensoriska støðan fyri aliðki í tí ávísu frágreiðingini.

Sensorisku støðurnar verða útroknaðar í hesum sql view (*midalsens*), broytist vegleiðingin fyri sensoriskar

kanningar, so kal hetta sql view broytast tilsvorandi!!

```
drop view midalsens;

create or replace view midalsens as

select *,
    case when t4.stodasens >= 3.1 then 4
        when t4.stodasens >=2.1 and t4.stodasens < 3.1 then 3
        when t4.stodasens >=1.1 and t4.stodasens < 2.1 then 2
        when t4.stodasens < 1.1 then 1
    end as stodasens_stig
from(
select *,
    max(t3.midalstoda_iiogiii) over (partition by rap_id) as stodasens,
    case when t3.midalstoda_iiogiii >= 3.1 then 4
        when t3.midalstoda_iiogiii >=2.1 and t3.midalstoda_iiogiii < 3.1 then 3
        when t3.midalstoda_iiogiii >=1.1 and t3.midalstoda_iiogiii < 2.1 then 2
        when t3.midalstoda_iiogiii < 1.1 then 1
    end as midalstoda_iiogiii_stig
from(
select
    rap_id, synistoka, stodslag_id, alieind, alieindir, botn_id,
    stoda_i_stig_new,
    ph_eh_stig,
    stoda_ii_stig,
    t2.summur_korr,
    case when t2.summur_korr >= 3.1 then 4
        when t2.summur_korr >=2.1 and t2.summur_korr < 3.1 then 3
        when t2.summur_korr >=1.1 and t2.summur_korr < 2.1 then 2
        when t2.summur_korr < 1.1 then 1
    end as stoda_iii_stig_new,
    t2.stoda_iiogiii_mean,
    case when t2.stoda_iiogiii_mean is null then null
        else rank() over (partition by rap_id, stodslag_id, alieind
            order by CASE WHEN t2.stoda_iiogiii_mean IS NULL THEN 1 ELSE 0 END,
            t2.stoda_iiogiii_mean desc)
    end as sensrnk,
    case when t2.stoda_iiogiii_mean >= 3.1 then 4
        when t2.stoda_iiogiii_mean >=2.1 and t2.stoda_iiogiii_mean < 3.1 then 3
        when t2.stoda_iiogiii_mean >=1.1 and t2.stoda_iiogiii_mean < 2.1 then 2
        when t2.stoda_iiogiii_mean < 1.1 then 1
    end as stoda_iiogiii_stig_new,
    round(avg(t2.ph_eh_stig) over (partition by rap_id, stodslag_id, alieind), 3)
        as midalstoda_ii,
    round(avg(t2.summur_korr) over (partition by rap_id, stodslag_id, alieind), 3)
        as midalstoda_iii,
    round(avg(t2.stoda_iiogiii_mean) over (partition by rap_id, stodslag_id, alieind), 3)
        as midalstoda_iiogiii
from(
select *,
    blodrur_new + litur_new + luktur_new + fastleiki_new + grabbanogd_new +
    evjutjugd_new as summur,
    (blodrur_new + litur_new + luktur_new + fastleiki_new + grabbanogd_new +
```

```

        evjutjugd_new)*0.22 as summur_korr,
        round((ph_eh_stig + (blodrir_new + litur_new + luktur_new + fastleiki_new +
        grabbanogd_new + evjutjugd_new)*0.22)/2, 2) as stoda_iiogiii_mean
from (
select
    botn.rap_id,
    max(botn.synistoku_dato) over (partition by botn.rap_id) as synistoka,
    botn.stodslag_id,
    botn.alieind,
    case when eindir.alieindir = 0 then 1
        when eindir.alieindir is null then 0
        else eindir.alieindir
    end as alieindir,
    s.botn_id,
    case when s.djor like 'j' then 0
        when s.djor like 'n' then 1
    end as stoda_i_stig_new,
    case when s.blodrir like 'j' then 4
        when s.blodrir like 'n' then 0
    end as blodrir_new,
    litur.litur_stig_adjusted as litur_new,
    luktur.luktur_stig_adjusted as luktur_new,
    fastleiki.fastleiki_stig_adjusted as fastleiki_new,
    grabbanogd.grabbanogd_stig_adjusted as grabbanogd_new,
    evjutjugd.evjutjugd_stig_adjusted as evjutjugd_new,
    s.ph_eh_stig,
    ii.stoda_stig_adjusted as stoda_ii_stig,
    iii.stoda_stig_adjusted as stoda_iii_stig,
    iioogiii.stoda_stig_adjusted as stoda_iioogiii_stig
from urslitsens s
left join botnsyni botn using (botn_id)
left join litur on (s.litur = litur.litur_id)
left join luktur on (s.luktur = luktur.luktur_id)
left join fastleiki on (s.fastleiki = fastleiki.fastleiki_id)
left join grabbanogd on (s.grabbanogd = grabbanogd.grabbanogd_id)
left join evjutjugd on (s.evjutjugd = evjutjugd.evjutjugd_id)
left join stoda ii on (s.stoda_ii_stig = ii.stoda_id)
left join stoda iii on (s.stoda_iii_stig = iii.stoda_id)
left join stoda iioogiii on (s.stoda_iioogiii_stig = iioogiii.stoda_id)
left join (select rap_id,
    count(distinct alieind) as alieindir
    from botnsyni
    where stodslag_id like 'RS'
    group by rap_id
) as eindir using (rap_id)
) as t
) as t2
) as t3
) as t4;

```

```

--sensorisku og kemisku stöðurnar
drop view aliokistodur;

```

```

create or replace view aliokistodur as

select distinct
    t1.rap_id, t1.synistoka, t1.stodslag_id, t1.alieindir,
    t1.midalstoda_iioiiii,
    t1.midalstoda_iioiiii_stig,
    t1.stodasens,
    t1.stodasens_stig,
    t2.evni,
    t2.eind,
    t2.midal,
    t2.eind_stodakemi,
    t2.stodakemi as stodakemi_stig
from midalsens t1
left join midal3kemi t2
    on t1.rap_id = t2.rap_id
    and t1.synistoka = t2.synistoka
    and t1.stodslag_id = t2.stodslag_id
    and t1.alieindir = t2.alieindir
    and t2.midal is not null
order by rap_id;

```

4.4.2.3 Sensorisku og evnafrøðiligu miðalstöðurnar (view)

4.4.3 Djóralívskanningarnar

Djóralívskanningarnar (tal av species, sum eru størri enn 1 mm) krevur at man hevur species (og teirra familjutræ) skrásett í dátugrunninum. usbotn fylgir WoRMS (World Register of Marine Organisms, www.marinespecies.org) species ID: AphiaID og species navn: scientific name, hetta er ein sórur dátugrunnur, ið verður konstant viðlíkahildin og uppdateraður. Hetta gerð at tað ikki er neyðugt at hava allar species og alt familjutræi skrásett í usbotn. Ein partur av familjutrænum er tó ynskiligir fyri at lætta um dátuviðgerðina. Av tí at familjutøini (taxon) ikki eru eins fyri allar artir, er torført at hava data integrity í einum relational database. Summi brúka hierarchy database models, var hetta mettt at verða í so nógv avgjørt fyri henda dátugrunnin.

Úrsliti bleiv tí *djorslag* talvan, ið hevur:

- aphia_id: úr WoRMS
- scientific_name: úr WoRMS
- deprecated: true um hetta slagi ikki longur er góðtikið í WoRMS
- accepted_aphia_id: tað góðtikna AphiaID
- parent_aphia_id: AphiaID hjá foreldrinum
- rank_id: taxonrank, hetta er numeriskt, jú lægri virði jú hægri uppi í familjutrænum

Henda talvan refererar til sín sjálvs í tveimum førður, accepted_aphia_id og parent_aphia_id referera til aphia_id. Tað vil siga at fyri at kunna standa sum parent í talvuni, so skal tað verða skrásett í talvuni í aphia_id. Sí Table 2

Fyri at tryggja at parent er omanfyri í familjutrænum í mun til tað aphia_id, sum verður skrásett, er ein funktión skrivað *parentok()* sum eftirkannar um child_rank er størri enn parent_rank. Henda funktiónin verður so lögð á talvuna sum eitt check constraint.

```

CREATE OR REPLACE FUNCTION parentok(
    child_rank numeric,
    parent_id numeric)
RETURNS boolean

```

Table 2: djorslag talvan

aphia_id	scientific_name	status	deprecated	accepted_aphia_id	parent_aphia_id	rank_id
1	Biota	accepted	0	NA	NA	1
2	Animalia	accepted	0	NA	1	10
3	Plantae	accepted	0	NA	1	10
7	Chromista	accepted	0	NA	1	10
368662	Biliphyta	accepted	0	NA	3	20
582419	Harosa	accepted	0	NA	7	20
368898	Heterokonta	accepted	0	NA	582419	25
536209	Alveolata	accepted	0	NA	582419	25
582420	Rhizaria	accepted	0	NA	582419	25
51	Mollusca	accepted	0	NA	2	30

```

LANGUAGE 'plpgsql'
AS $$
declare
    --declare variables
    parent_rank numeric(3,0);

begin
    select rank_id from djorslag where aphia_id = parent_id
    into parent_rank;

    if child_rank = 1 then
        return true;
        --larger than or equal to tí har er feilur í worms
    elseif child_rank >= parent_rank then
        return true;

    else return false;
    end if;
end;
$$;

```

Fyri at kunna síggja familju træði hjá øllum skrásettum djórasløgum í usbotn, er eitt view, ið nýtir recursive query konstruera. Table 3 vísir fyrstu rekkjurnar í taxontree view.

```

CREATE OR REPLACE VIEW public.taxontree AS
WITH RECURSIVE tree AS (
    SELECT djorslag.scientific_name,
        ARRAY[]::varchar[] AS ancestors, djorslag.rank_id,
        djorslag.aphia_id
    FROM djorslag
    WHERE djorslag.parent_aphia_id IS NULL
    UNION ALL
    SELECT djorslag.scientific_name,
        tree.ancestors || djorslag.scientific_name,
        djorslag.rank_id, djorslag.aphia_id
    FROM djorslag, tree
    WHERE djorslag.parent_aphia_id = tree.aphia_id
)

```

```
SELECT tree.aphia_id, tree.ancestors, taxonrank.rankname, tree.scientific_name
FROM tree, taxonrank
WHERE tree.rank_id = taxonrank.rank_id
ORDER BY tree.ancestors;
```

Table 3: taxontree view

aphia_id	ancestors	rankname	scientific_name
1	{}	domain	Biota
2	{Animalia}	kingdom	Animalia
882	{Animalia,Annelida}	phylum	Annelida
14165	{Animalia,Annelida,Clitellata}	class	Clitellata
2041	{Animalia,Annelida,Clitellata,Hirudinea}	subclass	Hirudinea
2116	{Animalia,Annelida,Clitellata,Hirudinea,Euhirudinea}	infraclass	Euhirudinea
160002	{Animalia,Annelida,Clitellata,Hirudinea,Euhirudinea,Arhynchobdellida}	order	Arhynchobdellida
160005	{Animalia,Annelida,Clitellata,Hirudinea,Euhirudinea,Arhynchobdellida,Erpobdellidae}	family	Erpobdellidae
160006	{Animalia,Annelida,Clitellata,Hirudinea,Euhirudinea,Arhynchobdellida,Erpobdellidae,Erpobdella}	genus	Erpobdella
160007	{Animalia,Annelida,Clitellata,Hirudinea,Euhirudinea,Arhynchobdellida,Erpobdellidae,Erpobdella,"Erpobdella punctata"}	species	Erpobdella punctata
2117	{Animalia,Annelida,Clitellata,Hirudinea,Euhirudinea,Rhynchobdellida}	order	Rhynchobdellida
2043	{Animalia,Annelida,Clitellata,Hirudinea,Euhirudinea,Rhynchobdellida,Piscicolidae}	family	Piscicolidae
740731	{Animalia,Annelida,Clitellata,Hirudinea,Euhirudinea,Rhynchobdellida,Piscicolidae,Piscicolinae}	subfamily	Piscicolinae
116941	{Animalia,Annelida,Clitellata,Hirudinea,Euhirudinea,Rhynchobdellida,Piscicolidae,Piscicolinae,Piscicola}	genus	Piscicola
116980	{Animalia,Annelida,Clitellata,Hirudinea,Euhirudinea,Rhynchobdellida,Piscicolidae,Piscicolinae,Piscicola,"Piscicola geometra"}	species	Piscicola geometra
724622	{Animalia,Annelida,Clitellata,Hirudinea,Euhirudinea,Rhynchobdellida,Piscicolidae,Pontobdellinae}	subfamily	Pontobdellinae
116943	{Animalia,Annelida,Clitellata,Hirudinea,Euhirudinea,Rhynchobdellida,Piscicolidae,Pontobdellinae,Pontobdella}	genus	Pontobdella
116986	{Animalia,Annelida,Clitellata,Hirudinea,Euhirudinea,Rhynchobdellida,Piscicolidae,Pontobdellinae,Pontobdella,"Pontobdella muricata"}	species	Pontobdella muricata
2036	{Animalia,Annelida,Clitellata,Oligochaeta}	subclass	Oligochaeta
468017	{Animalia,Annelida,Clitellata,Oligochaeta,Enchytraeida}	order	Enchytraeida

```

create or replace procedure slettarapp(rapportnavn varchar, sletta varchar, orsök varchar)
  language plpgsql
as $$
declare
  rapport varchar;
  brukaranavn varchar(20);
  dagfesting timestamp(4) without time zone;

begin

  -- constraints mugu setast til deffered so at tey ikki verða kannaði fyri hvørja rekkju,
  -- men í staðin aftaná statement/transaction
  -- ella far man foreign key violations!
  set constraints all deferred;

  -- % "wildcard" verður sett á fyri at lætt kunna filtrera, rapportnavni gonur aftur í
  -- øllum botn_id
  select concat(rapportnavn, '%') into rapport;

  -- kanna um man verðuliga ætlar at sletta, hetta er eitt dupult check!
  if sletta not like 'delete' then
    raise exception 'ert tú vís/ur í at tú ynskir at sletta eina frágreiðing?'
    using hint = 'sletta skal verða = delete';

  elseif sletta like 'delete' & exists (select rap_id
                                         from kanningarrapport
                                         where rap_id like rapportnavn) then

    -- sletta rapportina frá viðkomandi talvum
    delete
    from urslitdjoraliv
    where djorliv_id like rapport;

    delete
    from djoralivsyni
    where botn_id like rapport;

    delete
    from urslitbotnslag
    where botn_id like rapport;

    delete
    from urslitbotnlysing
    where botn_id like rapport;

    delete
    from urslitdjortald
    where botn_id like rapport;

    delete
    from urslitkemi

```



```

where botn_id like rapport;

delete
from urslitsens
where botn_id like rapport;

delete
from synikanningarfolk
where botn_id like rapport;

delete
from botnsyni
where botn_id like rapport;

delete
from kanningarrapport
where rap_id like rapport;

-- set tuples inn í historyrap talvuna
insert into historyrap(rap_id, dato, brukari, del_add, orsok)
values(rapportnavn, current_timestamp, current_user, sletta, orsok);

else
    raise exception 'rapportin ekki funnin á usbotn';
end if;

end
$$;

```

4.4.3.1 procedure fyri at sletta eina frágreiðing á usbotn

4.5 GUI - ella næstan...

4.5.1 Excel inntøppingar skjøl

Kanningarfeløgini/alifeløgini, ið ikki hava dátugrunnar skulu nýta eina excelfílu til at intøppa úrslitini frá einari frágreiðing. Hetta so at úrslit skjótt kunnu innlesast á usbotn. Tað er til eina og hvørja tíð alifelagið (eigari av frágreiðingini), ið hevur ábyrgd av at tey inntøppaðu úrslitini eru røtt!!

Excel inntøppingar skjølini hava “versións kontról á”, tvs. at tá broytingar verða gjørdar í skjalið, skal tað hava eitt nýtt versións nummar og ein tilsvandi tillaging skal gerðast í import scripti/funktiúnina, sum so eisini far eitt nýtt versións nummar. Tað ber til evt. at nýta GitHub til hetta høvið.

Tey kanningarfeløg/alifeløg, ið hava dátugrunn, fáa vegleiðing til dataformat og levering, sum er tengd at teirra uppseting.

4.5.2 Eftirkanning av inntøppaðari frágreiðing

Tað er ógvuliga týðningarmikið at tær dátur í verða lagdar í dátugrunnin eru rættar. Tí skal ein eftirkanning gerðast av hvørjari frágreiðing, so at usbotn dáturnar altíð eru álítandi (data quality and data integrity).

Ein lítil “app” er skrivað í RShiny (hon liggur fyribils á: https://shiny.birgittaa.com/usbotn_beta/) har tað ber til at innlesa eina inntøppaða frágreiðing.

- Positiúnirnar á botnsýnunum verða plottaðar inn á kort, so at ein visuel inspektiún kann gerðast fyri at tryggja at positiúnirnar eru rættar.

- Evnafrøðiligu kanningarnar verða eftirkannaðar við at eftirkanna um virðini liggja innan 95 % confidence intervallinum (CI) (tað verður gingið út frá at virðini eru normalfordeild) av úrslitunum sum longu eru inni í usbotn. Úrslitini sum ikki liggja innan 95 % CI verða “flaggaði” og skulu møguliga eftirkannast. Hetta er ein grov kanning, sum fyrst og fremst finnur inntøppingar feilir, serliga eindar feilir.
- ID codes verða eftirkannað, ID codes sum ikki finnast í usbotn verða “flaggað”. Her skal eftirkannast um tað er ein feilur, ella um usbotn skal dagførast. t.d. um eitt nýtt djóraslag (aphia_id) skal upprættast.

4.5.3 Innlesa og sletta fráðgreiðingar frá usbotn

Eftir eina “visuella” eftirkanning via RShiny appina, verður intøppaða excel skjalið innlisið via RStudio, har eitt script er skrivað og gjørt so einkult sum gjørligt, so at teir flestu brúkarir kunnu nýta hetta uttan stórvegis førleikar innan R.

Fyrstu reglurnar av innlesingar scriptunum síggjast niðanfyri:

```
#### INNLES !!!

# Hetta skripti verður nýtt til at INNLESA fráðgreiðingar á usbotn

# minst til at eftirkanna inntøppingina á shiny appini áðrenn tú innlesur!!!

# her skrivur tú navni á fílinum (rapportnavnið) sum skal importerst og aliøki
rapport <- "A35-161022"
alioki <- "A35"

# her skrivur tú hvat fyri excel versión (t.d. v0.0) inntøppingin er í
version_excel <- "v0.0"

# trýst so á ctrl + alt + r (allur í senn) so byrjar koyringin
# - tú verður biðin um at velja xlsx fílin við inntøppaðari fráðgreiðingini
# - tú verður biðin um at inntøppa títt brúkaranaftitil og loyniorð til postgres
# tá koyringin er komin ca. í helvt
# hald eyga við console vindeygnum, har koma feilmeldingar um nakrar eru!

#-----
# ikki broytt nakað niðanfyri her!!!
```

Innlesingar scripti kannar at eingi duplicat koma fyri í inntøppingini og at eingi constraints eru violated áðrenn dáturnar endiliga verða lisnar út á usbotn.

Um tað kemur fyri at ein feilur verður staðfestur í eini fráðgreiðing, t.d. positións feilur, rætting frá kanningarfelag, inntøppingarfeilir osfr. so skal fráðgreiðing fyrst slestast av usbotn, fyri síðani at innlesa tað rættaðu inntøppingar filuna av nýggjum. Henda mannagongdin er vald fyri at gera tað so lætt sum gjørligt hjá brúkarum, sum ikki føla seg tryggjar við SQL málinum. Og eisini fyri at man frameftir kann siga, at tað er eigarin av fráðgreiðingini, sum hevur ábyrd av at inntøppaði filurin er rættur.

Fyrstu reglurnar av sletta fráðgreiðing scriptunum síggjast niðanfyri:

```
#### SLETTA !!!
```

```
# Hetta skripti verður nýtt til at SLETTA frágreiðingar á usbotn

# her skrivar tú rap_id á tí rapportini, ið skal slettast á usbotn
rapport <- "A81-091027"

# grundgev í stuttum, hví tú sleltar rapportina, max 200 tekn
orsok <- "positións feilir á djóralívssýni"

# trýst so á ctrl + alt + r (allur í senn) so byrjar koyringin
# - tú verður biðin um at inntøppa títt brúkararnavn og loyniorð til postgres
#   tá koyringin er komin ca. í helvt
# hald eyga við console vindeyganum, har koma feilmeldingar um nakrar eru!

#-----
# ikki broyt nakað niðanfyri her!!!
```

4.5.4 Generera eina uppsamling fyri eitt aliðki úr usbotn

Script til gera eina uppsamling fyri eitt aliðki í senn eru skrivaði sum parametrisedar RMarkdown flir. Á henda hátt ber til hjá málsviðgerðanum at gera eitt útrekk úr usbotn, sum so verður dátuviðgjørt og útskriva sum ein html flur sum inniheldur t.d. teknað kort av aliðkinum, positióinir av sýnunum, samlaðu støðurnar á økinum og mangt annað. Tað tekur ca. 2-3 min at genererað eina uppsamling, harav sjálvt útrekki frá dátugrunnum einast tekur nøkur fá sekund.

reproducible workflow

5 Perspektivering

5.1 Manglar

- Procedure manglar til at hava ein loggara koyrandi fyri framdar broytingar (insert, delete, update).
 - ein til úrslit talvur
 - ein til ID codes talvur
- constraints á lat og lng, seta eitt boundry so at positióinir liggur kring Føroyar.
- View har djóralívs index verða útroknaði

5.2 Tápuligir feilir

- primary key -> foreign key, skulu hava sama navn! hetta gerð dátuviðgerðina lættari
- stavifeilir...
- sigandi ID (rap_id og botn_id) kann gerðast ein trupulleiki um nøkur ár.

6 Niðurstøða

Endamáli við at fáa botnkanningar á firðunum skipaðar í ein dátugrunn er ikki heilt komi á mál, men tað er væl áleiðis! Einar 300 útav uml 500 “søguligum” frágreiðingum eru inntøppaðar on innlisnar í usbotn.

Hetta gevur eitt gott grundarlag til málsviðgerð og möguligar nýggjar granskingarverkætlanir. Nýggju excel inntøppingar skjølini eru klár at nýta, so at komandi botnkanningar fylgja nýggja leistinum og verða tí skjótar at innlesa á usbotn.

Fyrstu aliðkis uppsamlingarnar via tær automatiseraðu RMarkdown rapportirnar eru longu framdar og nýttar í málsviðgerð, og verður hetta vónandi ein ómakaleysur og fastur partur av framtíðar málsviðgerð.

Ein granskingarverkætlan, ið viðgerð úrslitini frá djóralívskanningunum er eini farin í gongd, og nýtir hon eisini dátu útrekk frá usbotn.

Appendix A: usbotn ddl

```
--drop tables cascade, so at dátugrunnurinn kann byggjast av nýggjum.
drop table if exists
alifjord, alioki, kanningarfelag, utgavuslag, kanningarrapport,
stodslag, botnheintari, botnsyni,
kanningarfolk, synikanningarfolk,
botnslag, urslitbotnslag,
botnlysing, urslitbotnlysing,
djornogd, botndjor, urslitdjortald,
stoda, janei, luktur, litur, evjutjugd, fastleiki, grabbanogd, urslitsens,
evni, eind, basis, qualflag, methodmatiovissa, kanningarstarvssstova, urslitkemi,
taxonrank, djorslag, djoralivsyni, upptalt, urslitdjoraliv,
historyrap cascade;

--talvur sum definera alifjórðir og aliðki, hesi skulu hava tilvísing
--til "kortal.fo" polygonini
CREATE TABLE alifjord (
    alifjord_nr varchar(12) primary key,
    alifjord_navn varchar(100),
    alifjord_vidmerking varchar(200)
);

CREATE TABLE alioki (
    alioki_nr varchar(5) primary key,
    alifjord_nr varchar(12) references alifjord on update cascade,
    alioki_vidmerking varchar(5)
);

--talvur nýttar til kanningarrapport (frágreiðing)

CREATE TABLE kanningarfelag (
    kfelag_id varchar(5) primary key,
    kfelag_navn varchar(200),
    kfelag_comment varchar(500),
    deprecated boolean DEFAULT false,
    deprecated_date date
);

CREATE TABLE utgavuslag (
    utgavuslag_id varchar(5) primary key,
    utgavuslag_navn varchar(50),
    utgavuslag_vidmerking varchar(200),
    deprecated boolean DEFAULT false,
    deprecated_date date
);

--høvðustalvan fyri frágreiðingarnar, eitt slags metakort.
CREATE TABLE kanningarrapport (
    rap_id varchar(12) primary key,
    alioki_id varchar(5) references alioki on update cascade,
    utgava_navn varchar(50),
    utgava_dato date NOT NULL,
```

```

kfelag_id varchar(5) references kanningarfelag on update cascade,
alis_utsetuar numeric(4,0),
alis_tal_vid_kanning numeric,
alis_biomassi_vid_kanning numeric,
alis_sumvokstur numeric,
alis_sumfodur numeric,
avgreidsludato date,
journal_nr varchar(50),
rap_vidmerking varchar(200),
utgava_slag varchar(5) references utgavuslag on update cascade
);

-- talvur nýttar til botnsýni (tvs. hvønn grabba)
CREATE TABLE stodslag (
    stodslag_id varchar(5) primary key,
    stodslag_navn varchar(200),
    stodslag_comment varchar(500),
    deprecated boolean DEFAULT false,
    deprecated_date date
);

CREATE TABLE botnheintari (
    botnheint_id varchar(5) primary key,
    botnheint_navn varchar(200),
    botnheint_comment varchar(500),
    deprecated boolean default false,
    deprecated_date date
);

CREATE TABLE botnsyni (
    botn_id varchar(50) primary key,
    stodslag_id varchar(5) NOT NULL references stodslag on update cascade,
    stodnr varchar(20),
    synistoku_dato date NOT NULL,
    botnheint_id varchar(5),
    grabbavidd_m2 numeric(8,6),
    plan_lat numeric(8,6),
    plan_lng numeric(8,6),
    lat numeric(8,6),
    lng numeric(8,6),
    dypi numeric(6,2),
    tal_av_royndum numeric(2,0),
    alieind varchar(20),
    ringur_nr varchar(20),
    hfs_ringur varchar(20),
    botn_vidmerking varchar(200),
    haps_synilongd_cm numeric(5,2),
    rap_id varchar(12) NOT NULL references kanningarrapport on update cascade
        deferrable initially immediate,
    bdjor_vidmerking varchar(200)
);

--talvur til at áseta kanningarfólk

```

```

CREATE TABLE kanningarfolk (
    kfolk_id varchar(5) primary key,
    kfolk_navn varchar(200)
);

CREATE TABLE synikanningarfolk (
    botn_id varchar(50) references botnsyni on update cascade
        deferrable initially immediate,
    kfolk_id varchar(5) references kanningarfolk on update cascade,
    synikannfolk_vidmerking varchar(200),
    primary key (botn_id, kfolk_id)
);

--talvur til sensorisku kanningarnar
CREATE TABLE janei (
    janei_id character(1) primary key,
    janei_navn varchar(50)
);

--talvur til lýsing av botninum
CREATE TABLE botnlysing (
    botnlysing_id varchar(50) primary key,
    botnlysing_navn varchar(50),
    botnlysing_vidmerking varchar(200),
    deprecated boolean DEFAULT false,
    deprecated_date date
);

CREATE TABLE urslitbotnlysing (
    botn_id varchar(50) references botnsyni on update cascade
        deferrable initially immediate,
    botnlysing_id varchar(50) references botnlysing on update cascade,
    janei_id character(1) references janei,
    primary key (botn_id, botnlysing_id)
);

--talvur til botnslag
CREATE TABLE botnslag (
    botnslag_id varchar(30) primary key,
    botnslag_vidmerking varchar(20)
);

CREATE TABLE urslitbotnslag (
    botn_id varchar(50) references botnsyni on update cascade
        deferrable initially immediate,
    botnslag_id varchar(20),
    primary key (botn_id, botnslag_id)
);

--talvur til skjóta djórateljing
CREATE TABLE djornogd (
    djornogd_id varchar(5) primary key,
    djornogd_navn varchar(200),

```

```

    djornogd_stig_original numeric,
    djornogd_comment varchar(500),
    deprecated boolean DEFAULT false,
    deprecated_date date
);

CREATE TABLE botndjor (
    botndjor_id varchar(50) primary key,
    botndjor_navn varchar(50),
    botndjor_vidmerking varchar(200),
    deprecated boolean DEFAULT false,
    deprecated_date date
);

CREATE TABLE urslitdjortald (
    botn_id varchar(50) references botnsyni on update cascade
        deferrable initially immediate,
    botndjor_id varchar(50) references botndjor on update cascade,
    djornogd_id varchar(5) references djornogd on update cascade,
    primary key (botn_id, botndjor_id)
);

--talvur til stóru sensorisku talvuna, har stöður verða uppgiðnar
CREATE TABLE stoda (
    stoda_id varchar(5) primary key,
    stoda_navn varchar(50),
    stoda_stig_original numeric,
    stoda_stig_adjusted numeric,
    stoda_vidmerking varchar(200),
    deprecated boolean DEFAULT false,
    deprecated_date date
);

CREATE TABLE fastleiki (
    fastleiki_id varchar(5) primary key,
    fastleiki_navn varchar(200),
    fastleiki_stig_original numeric,
    fastleiki_stig_adjusted numeric,
    fastleiki_comment varchar(500),
    deprecated boolean DEFAULT false,
    deprecated_date date
);

CREATE TABLE evjutjugd (
    evjutjugd_id varchar(5) primary key,
    evjutjugd_navn varchar(200),
    evjutjugd_stig_original numeric,
    evjutjugd_comment varchar(500),
    deprecated boolean DEFAULT false,
    deprecated_date date
);

CREATE TABLE grabbanogd (

```



```

    grabbanogd_id varchar(5) primary key,
    grabbanogd_navn varchar(200),
    grabbanogd_stig_original numeric,
    grabbanogd_comment varchar(500),
    deprecated boolean DEFAULT false,
    deprecated_date date
);

CREATE TABLE litur (
    litur_id varchar(5) primary key,
    litur_navn varchar(200),
    litur_stig_original numeric,
    litur_stig_adjusted numeric,
    litur_comment varchar(500),
    deprecated boolean DEFAULT false,
    deprecated_date date
);

CREATE TABLE luktur (
    luktur_id varchar(5) primary key,
    luktur_navn varchar(200),
    luktur_stig_original numeric,
    luktur_stig_adjusted numeric,
    luktur_comment varchar(500),
    deprecated boolean DEFAULT false,
    deprecated_date date
);

--urslit sensorisk
CREATE TABLE urslitsens (
    botn_id varchar(50) primary key references botnsyni on update cascade
        deferrable initially immediate,
    djor character(1),
    ph numeric(5,3),
    eh_mata numeric(6,2),
    eh_buffer_standard numeric(6,2),
    eh_buffer_mata numeric(6,2),
    eh_elektrodu_standard numeric(6,2),
    eh_korr numeric(6,2),
    ph_eh_stig numeric(1,0),
    stoda_ii_stig varchar(5) references stoda on update cascade,
    blodrur character(1) references janei on update cascade,
    litur varchar(5) references litur on update cascade,
    luktur varchar(5) references luktur on update cascade,
    fastleiki varchar(5) references fastleiki on update cascade,
    grabbanogd varchar(5) references grabbanogd on update cascade,
    evjutjugd varchar(5) references evjutjugd on update cascade,
    summur numeric(6,4),
    stoda_iii_stig varchar(5) references stoda on update cascade,
    stoda_iioiiii_stig varchar(5) references stoda on update cascade,
    tridhaegst character(1) references janei,
    urslitsens_vidmerking varchar(200),
    summur_korr numeric(6,4),

```

```

    stoda_iiogiii_mean numeric(6,4)
);

--talvur til kemisku kanningarnar
CREATE TABLE evni (
    evni_id varchar(5) primary key,
    evni_navn varchar(200),
    evni_comment varchar(500),
    deprecated boolean DEFAULT false,
    deprecated_date date
);

CREATE TABLE eind (
    eind_id varchar(5) primary key,
    eind_navn varchar(200),
    eind_comment varchar(500),
    deprecated boolean DEFAULT false,
    deprecated_date date,
    eind_convertto varchar(5),
    eind_convertfactor numeric(8,3)
);

--basis of detection, t.d. D fyri turrvekt
create table basisdetection (
    basis varchar(5) primary key,
    basis_navn varchar(50),
    basis_comment varchar(200),
    deprecated boolean default FALSE,
    deprecated_date date
);

--qualification flag, hetta er um virði t.d. liggur <LOQ
create table qualflag (
    qflag varchar(5) primary key,
    qflag_navn varchar(50),
    qflag_comment varchar(200),
    deprecated boolean default FALSE,
    deprecated_date date
);

--method of calculating uncertainty, rokni hættur nýttir til mátióvissuna
create table methodmatiovissa (
    met_matiovissa varchar(5) primary key,
    met_matiovissa_navn varchar(50),
    met_matiovissa_comment varchar(200),
    deprecated boolean default FALSE,
    deprecated_date date
);

--starvsstova har kanningarnar eru framar
create table kanningarstarvsstova (
    starvsstova varchar(5) primary key,
    starvsstova_navn varchar(50),

```

```

    starvsstova_comment varchar(200),
    deprecated boolean default FALSE,
    deprecated_date date
)

--urslit kemi, talvan loyvir replikat mátingum, tí hefur talvan eitt
--serial kemi_id afturat botn_id
--virði_conv og eind_conv eru automatískt útroknaði út frá converterings
--factorinum í talvuni eind
CREATE TABLE urslitkemi (
    kemi_id serial primary key,
    botn_id varchar(50) references botnsyni on update cascade
        deferrable initially immediate,
    evni varchar(5) references evni on update cascade,
    virði numeric(20,8),
    eind varchar(5) references eind on update cascade,
    urslitkemi_vidmerking varchar(200),
    virði_conv numeric(20,8),
    eind_conv varchar(5),
    basis varchar(5) references basisdetection on update cascade,
    qflag varchar(5) references qualflag on update cascade,
    lod numeric(20,8),
    loq numeric(20,8),
    matiovissa numeric(20,8),
    met_matiovissa varchar(5) references method_matiovissa on update cascade,
    starvsstova varchar(5) references kanningarstarvsstova on update cascade,
);

--talvur til djóralívskanningarnar
CREATE TABLE upptalt (
    upptalt_id varchar(5) primary key,
    upptalt_navn varchar(50),
    upptalt_vidmerking varchar(200)
);

CREATE TABLE djoralivsyni (
    djorliv_id varchar(50) primary key,
    botn_id varchar(50) NOT NULL references botnsyni on update cascade
        deferrable initially immediate,
    grabba_nr varchar(20),
    uppr_synisnavn varchar(50),
    upptalt varchar(5) NOT NULL references upptalt on update cascade,
    botnheint_id varchar(5) NOT NULL references botnheintari on update cascade,
    grabbavidd_m2 numeric(5,4),
    cm_fra_loki numeric(3,1),
    perc_fullur numeric(4,1),
    vidd_upptald_fraktion numeric(5,3) DEFAULT 1,
    lng numeric(8,6),
    lat numeric(8,6),
    dypi numeric(6,2)
);

CREATE TABLE taxonrank (

```

```

    rankname varchar(50),
    rank_id numeric(3,0) primary key
);

CREATE TABLE djorslag (
    aphia_id numeric(12,0) primary key,
    scientific_name varchar(100) NOT NULL,
    status varchar(100),
    deprecated boolean DEFAULT false,
    accepted_aphia_id numeric(12,0) references djorslag on update cascade
        deferrable initially immediate,
    parent_aphia_id numeric(12,0) check(parentok(rank_id, parent_aphia_id) is true),
    rank_id numeric(3,0) references taxonrank on update cascade
);

--add check constraint after adding data
alter table djorslag
add constraint djorslag_check check(parentok(rank_id, parent_aphia_id) is true);

--urslit djoraliv
CREATE TABLE urslitdjoraliv (
    djorliv_id varchar(50) references djoralivsyni on update cascade
        deferrable initially immediate,
    aphia_id numeric(12,0) references djorslag on update cascade
        deferrable initially immediate,
    tal numeric(12,0),
    djoraliv_vidmerking varchar(200),
    primary key (djorliv_id, aphia_id)
);

--talvan er ekki tengd at nakrari aðrari talvu, hetta er ein "loggari" til
--innlísnaðar og slettaðar frágreiðingar via RStudio. Tá ein frágreiðing verður
--innlísin, so rap_id, brúkari, dato, del_added (deleted or added) sett inn.
--Somuleiðis tá ein frágreiðing skal slettast verður hetta logga, men tá skal
--ein orsök gevast eisini, t.d. rætting kom frá ausendara.
CREATE TABLE historyrap (
    rap_id varchar(12) NOT NULL,
    dato timestamp(4) without time zone NOT NULL,
    brukari varchar(20) NOT NULL,
    del_add varchar(6) NOT NULL,
    orsök varchar(200)
);

```